

ÉLŐ ERDÉLY EGYESÜLET

BUZA

HONISMERETI ESSZÉ

Székely Izolda
Buza
„PETRU MAIOR „ELMELETI LÍCEUM

2014

BUZA

Az én szülőfalum neve Buza, akárcsak a gabona, mely évezredek óta biztosítja az emberek számára a megélhetést, így a mi falvacskánk is otthont nyújt pár száz embernek, melyek közül 1100 felnőtt és 400 kiskorú.

Mint minden másnak, így Buzának is távolra nyúló története van. Valamikor réges-régen Buza város volt (mapjainkban község). Akkoriban csak a hegyen voltak házak, mert a völgy nedves volt. Nemsokkal később gróf Bakó Károly uralma ála vette a fél határt, viszont csak 1924-ig maradt, mert nem tudta fizetni a román államnak az adót.

A gróf elköltözése után földeit az emberek birtokolták, egy-egy 3 holdat.

1939-ben kitört II. Világháború, mely következtében Erdély fele(Buza is, egészen Földvárig)ismét magyar fennhatóság alá került.

1940-től 1944-ig Buza Magyarországhoz tartozott, de 1944-től román kezek ála került. Rendszerváltásra is sor került. Kommunizmus lett. Az emberek kegyetlenül dolgoztak a megélhetésért hétköznapi és vasárnap is egyaránt. A legfontosabb a föld megfelelő ellátása volt.

A kommunizmusnak 1989-ben vetnek véget a temesvári forradalom következtében. Visszaállt az új rendszer, a demokrácia.

ÉPÜLETEK

A ma is meglevő ősrégi épület a jelenlegi nagybolt, mely Bakó Károly tulajdona volt egykoron.

Szintén egy óriási épület állt a Bék-ben (jelenleg mező), ahol lótenyésztés volt.

Mivel régebbi házak zsendellyel, szalmával vagy náddal voltak befedve az elhalálozások száma nagyon nagy volt a tüzek miatt.

VALLÁSOSSÁG

A régi időkben a családok 9-10 gyermeket is vállaltak, bár nem csupán a vallásosság miatt. A gyerekeket márszületésük második napjában megkeresztelték, hisz orvoshiány miatt meghalhattak, így viszont a kereszteléssel biztosították a temetőben lévő helyet, máskülönben csak egy gödörbe dobhatták volna bele.

A gyerekek elhalálózásának száma többszöröse volt a mainál, mégis rengetegen konfirmáltak. A konfirmáló ruha tiszta fehér volt a lányoknak, a fiuknak meg fekete, manapság viszont mezőiségi ruhában konfirmálhatnak a fiatalok 14 éves korukban.

Most új református templom van, gyönyörű. A harang viszont a régi templomból is maradt meg egy rész, melyen a torony áll, a 2 haranggal.

református templom

A ma létező vallások a református, az ortodox, a pünkösdisták és végül, de nem utolsósorban az adventisták.

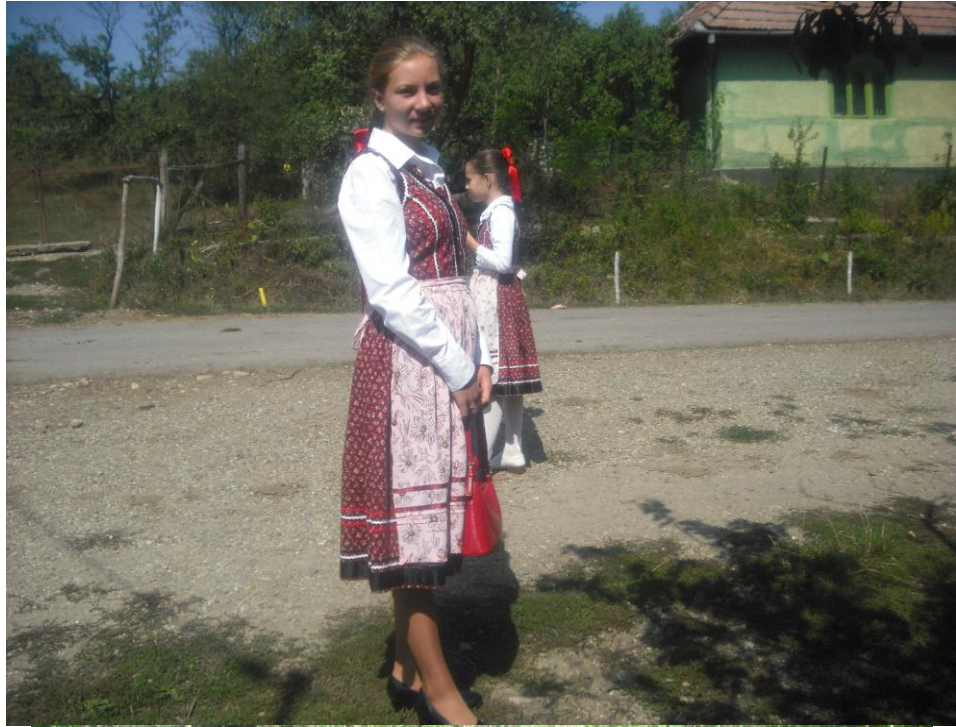
VISELET

A nők szoknyákkal jártak, illetve az ünnepelő ruhájuk a mezőiségi ruha volt díszítéssel. A mezőiségi ruhához tartozott a vagdalásos ing, a pendej, az alsószoknya, a csizma, a köntény, a párta meg a szalag a lányoknál, a fiatal asszonyoknál meg a kendő.

A férjes asszonyok az abban lehetett megkülönböztetni a lányoktól, hogy kontyot készítettek maguknak.

A férfiak kenderből készült harisnyával és ujjassal(kabáttal) jártak télen.

mezőiségi viselet

SZOKÁSOK

Télen, karácsonylor(karácsony szombatján) azok a gyerekek kik még nem konfirmáltak elindulnak a faluba kántálni. Általában sok édességgel térnek haza, ahonnan a templomba mennek a Szentestei ígét meghallgatni, előadni kis műsorukat, majd ajándékot kapni az „angyaltól„. A szentestei áhitat után a fiatalok összegyűlnek és több csoportban elindulnak kántálni, kizárólag csak azokhoz akik a csoportban vannak. Megesik, hogy többen vannak a csoportban, így egy éjszaka alatt nem fejezik be, ilyenkor másnap este folytatják.

Szilveszter éjszakáján az a szokás, hogy mindenki fánkot süt. Egy pár fiatal jelmezbeöltözve meglátogatja a falu népét.

Tavasszal azok az emberek akiknek juhuk van juhászt fogadnak, megfejik a juhokat(mindenki a sajátját) majd nagy lakomát csapnak, persze egy jó kiadós locsolódás után.

Nyáron meg szokták rendezni a néptáncbábort ahol szinteknek megfelelően (kezdő, haladó, profi) oktatják a falubelieket és a vendégeket egyaránt.

Ősszel falutalálkozót (falunapok) és vásárt tartanak.

Manapság már nem dolgoznak kalákába az emberek, viszont ha bármiben segíteniük kell egymásnak, készenallnak, hisz rengeteg szeretet lakozik bennük.

BUZAIAK TALALMÁNYA

Élt Buzában egy Sándor nevezetű zenész (muzsikás), ki a falu egyik lakosáról egy csúfmondát készített:

"Reggel korán szépen szól a pacsirta,
Szabó Dávid az ágyába hallgassa,
Szabó Dávid áll a család elébe,
Egyenesen kimennek a zselykébe!"

ZENE

A buzaiaknak egy igazi sajátos kulturájuk van, rengeteg népdallal és sajátos tánccal gazdagítja a metőséget.

Híres énekeseink is vannak, kik elismertek. Bár az összesnek gyönyörű hangja van, az én kedvencem és mindenkinek ajánlom Annanénit (Takács Anna) , szerintem az ő bársonyos hangja felér a vilagsztárokéval.

<https://www.youtube.com/watch?v=fjtD4zSQwPo>

<https://www.youtube.com/watch?v=kSudTw9yZoE>

<https://www.youtube.com/watch?v=m0u4j-gp9Uc>

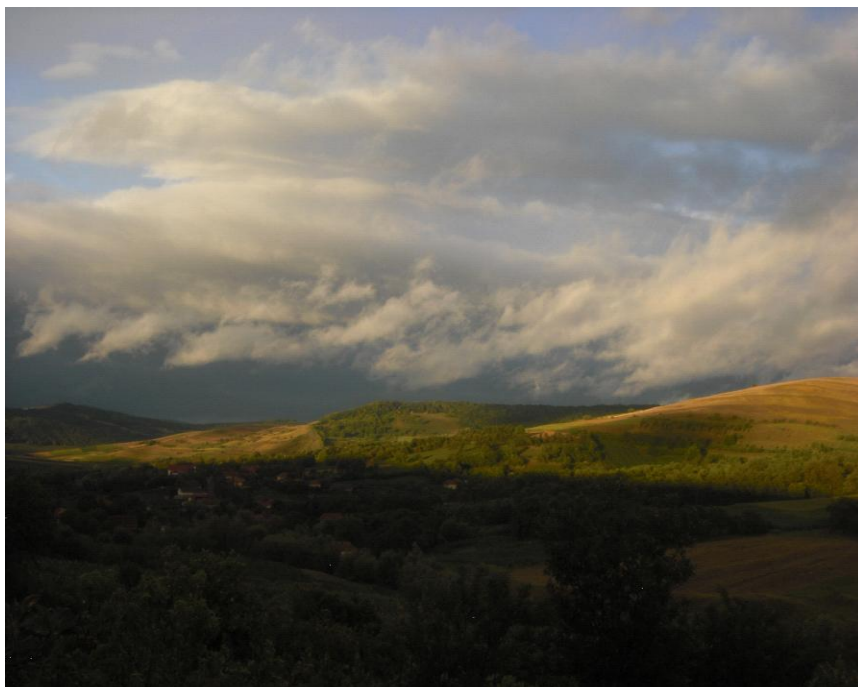
HATÁROK

Buza határos több kisebb falvacskával, melyekhez viszonyítva ő nagynak számít, hisz hozzá tartózik "Szurduk" és "Keresztesvölgy" is.

Melegföldvártól egy dombon lévő erdő választja el, mely a falu déli részére esik és melyet én minden egyes nap látok, ha kiteszem a lábam a házunkból. Számomra ez az erdő jelképezi az életet, a mezőseget és a szabadságomat.

Az én erdőm

A következő határos falu Feketelak. Gyönyörű falvacska, mely minden nyáron helyt ad az edzőtáboroknak, melyekben reggeltől reggelig néptáncolunk, mert, ha estét mondanák hazudnák.

A nagyapám Lakról választotta élete párját, nagzanyámat, akivel 50 év hosszú házasság kötötte össze, viszont az 51. házassági évben elhnyt 6 gyereket hagyva maga után. Ígyhát ittvagyok én az 5. és egyben első leánya elsőszülött gyermeke.

Szinten határos falu Noszoly melyet a Csapja választ el tőlünk, és Zsombor, mely Buza keleti részen található.

FOGLALKOZÁSOK

Mivel Buza a mezőség közepe, az emberek mi mással foglalkozhatnának, mint meőgazdasággal? Erre a foglalkozásra több ideális terület van, viszont ezek közül hozzám az úgynevezett Bék és Csapja áll a legközelebb, hisz szüleimnek itt segíték bármilyen földművelési dologrol volna is szó.

földművelés és állattenyésztés

Buzában egyszerűen mindent szeretni lehet: az embereket, a tájat, az odaadást és a szeretetre méltó népet, az újitott falut, a rengeteg szép állatot és művelt földeket.

Amire a falu népe büszke az a mi kis összetartó közösségünk. A drága énekeseink és a néptáncunk. Egy igazi közösség, mely generációról generációra átadta és ápolta a hagyományokat és szokásokat.

Az újitott Buza

Így merem nevezni, hisz az utóbbi években folyton a falu modernizálásán dolgoztak. Felújították az orvosi rendelőt, a néptanácsot, a kultorotthont, új utakat készítettek, most aszfaltozott utaink vannak. Nem utolsó sorban új református és pünkösdistá templomot építettek, míg az adventista és ortodox templomokat felújították.

Mindenkinek ajánlom, hogy felfedezze a mi kis világunkat: annak ki vágyik a szeretetre, annak kinek lelke fáradt, itt megnyugszik s eltűnik a bánat. Annak ki bús, s annak ki vidám, meglásd lesz itt néhány jó barát!!!

Melléklet: 1) <http://hu.wikipedia.org/wiki/Buza>